

Skammerens Datter

LIX 26

1. Skammerens tøs

Strengt taget var det vel ikke Cillas skyld, at jeg blev bidt i armen af en drage. Der er nok bare en tilfældighed, at hun bestemte sig for at smide en spand valle i hovedet på mig, netop den dag manden fra Dunark kom. Men hver gang min venstre arm gør ondt... hver gang jeg savner Lindehuset og pæretræerne og hønsene vi havde dér... så bliver jeg gal på Cilla én gang til. Cilla var møllerens datter, den eneste pige ud af en flok på seks. Måske var det derfor, hun var blevet så utålelig. Hvis Cilla ville have en honningmad eller et silkebånd til sit hår eller et sæt prins og drage brikker, så spærrede hun bare øjnene lidt op og gjorde stemmen sirup-sød. Hendes øjne var blå som kornblomster og hun havde smilehuller i kinderne, ét i hver side. Hendes far var som smør i hendes hænder. Og hvis nogen drillede Cilla eller kom hende på tværs på en eller anden måde, så sladrede hun til et par af sine brødre. De havde alle sammen arbejdet i møllen siden de var små og kunne kaste rundt med sækkene dér, som om de var fyldt med fjer i stedet for korn eller mel. Ingen brød sig om at komme op at slås med dem, ikke engang min egen storebror Davin, og han er ellers ikke særligt bange af sig. Cilla var vant til at få det præcis, som hun ville have det.

Normalt gik jeg en stor bue uden om hende. Men den dag havde det været en rigtig møgdag, lige fra jeg stod op. Mor havde skældt ud, fordi jeg havde glemt mit sjal ude ved brændeskuret aftenen før, så det var blevet drivvådt. Jeg var kommet op at skændes med Davin, og Melli, min fireårige plageånd af en lillesøster, havde pillet øjnene af min kludedukke. Selvfølgelig var jeg for stor til at lege med dukker, i hver fald det meste af tiden, men Nana var *min* dukke, og jeg havde ikke givet Melli lov til at lege med hende. Jeg var simpelthen så sur og gal på hele familien, at jeg ikke kunne holde ud at være i hus med dem. Først gik jeg ud i stalden og stod lidt hos Blis, vores lille rare brune hoppe. Men så kom Davin og satte hende ud at græsse på egnen bag pæretræerne, og der blev for ensomt og kedeligt i stalden. Desuden ville mor garanteret ikke være længe om at finde et eller andet at sætte mig til, for hun mener, at arbejde er den bedste kur mod sure muler og hængende næb. Så før jeg rigtig havde tænkt mig om var jeg på vej ned mod landsbyen.

Birkene var ikke nogen storby, men der var trods alt en smedje, en kro og så møllen, som Cillas forældre har, foruden elleve forskellige huse og smågårde i selve landsbyen. Og så var der en håndfuld steder som Lindehuset, hvor vi boede – steder, der lå ude for byen og både hørte med og ikke hørte med. I næsten alle husene boede der familier, og næsten alle familierne havde børn, og nogle af dem endda en ordentlig flok. Med så mange at vælge imellem skulle man tro, det var muligt for mig at finde en veninde eller to, eller i hvert fald en legekammerat. Men sådan var det bare ikke. Ikke når man var Skammerens datter. Da jeg var lille, havde jeg leget med Sasia fra kroen. Men så begyndte hun at få svært ved at se mig i øjnene, og så blev det ligesom lidt vanskeligt. Nu undgik hun mig, fuldkommen som alle de andre.

Så da jeg endelig nåede ned til byen efter at have sjokket en god halv mil gennem blæst og mudder – så vidste jeg faktisk ikke, hvad jeg skulle dér. Det var efterhånden sjældent, jeg gik derned alene, med mindre jeg havde et ærinde for mor. Jeg stod ubeslutsomt midt på torvet og prøvede på at se ud, som om jeg bare var stoppet op for at hvile mig lidt. Janus Tinkræmmer kom forbi med håndkærren og hilste pænt, men uden helt at se på mig. Ovre i smedjen stod Rikert og skoede kroens den skimlede. Han vinkede, da han fik øje på mig, men bøjede sig hurtigt over arbejdet igen. Så begyndte store, fede regndråber at plaske mod jorden, og jeg kunne ikke længere bare lade, som om jeg stod og slikkede solskin.

Måske af gammel vane satte jeg kurs mod kroen. Der var næsten mennesketomt i krostuen. Kun en enkelt gæst sad og spiste middagsmad, et stort brød af en skaylænder, fra højlandet oppe på den

anden side af Skaylers Rand. Han havde nok haft sommerhyre som karavanevagt eller sådan noget og var nu på vej hjem. Han kastede et nysgerrigt blik på mig, men kiggede hurtigt væk.

Bag disken stod Sasia's mor og tørrede glas af.

"Goddag, Dina," sagde hun høfligt, med blikket stift rettet mod det glas, hun pudsede løs på. "Hvad kan jeg gøre for dig?"

Hvad ville hun egentlig gøre, hvis jeg sagde *Se på mig?*

Men det gjorde jeg selvfølgelig ikke. "Er Sasia hjemme?"

"Nej jeg tror, hun er ovre hos møllerens." Hun gav et kast med hovedet, stadig uden at hæve blikket.

Jeg tror, det begyndte at gå galt for mig allerede dér. Jeg kunne mærke en besk og bitter vrede vende sig i mig. Alle de bøjede nakker og bortvendte blikke... hvad skulle det til for? Jeg mærkede nok, at det ville være nemmere for dem alle sammen, hvis jeg bare holdt mig væk. Men jeg havde ikke bedt om at være Skammerens datter. Jeg havde ikke bedt om de dér skammerøjne, ingen ville se ind i. Jeg kunne stadig huske, hvordan jeg græd, da Sasia ikke mere ville lege med mig.

"Hvad er der galt med mig?" havde jeg spurgt min mor.

"Der er ikke noget galt med dig," sagde hun. "Du har bare arvet min gave." Hun lød både stolt og vemodig, men hvis det stod til mig, så havde hun fået sin gave lige i hovedet igen, og det med det samme. Men sådan noget bestemmer man desværre ikke selv.

Havde jeg ikke været så vred den dag, var jeg nok bare gået hjem. Men jeg var ved at blive trodsigt.

Det kunne godt være, de helst så, jeg holdt mig væk... men jeg havde vel også ret til at være her?

Nogen at snakke med, nogen at være sammen med – det burde være en menneskeret. Trodsigt og med en klump i halsen marcherede jeg tværs over torvet igen og hen ad Møllegade.

"Ville du noget, Dina?" spurgte Ettie Møllers, da hun fik øje på mig. Hun havde travlt med at få vasketøjet ned, inden det blev gennemblødt af regnen.

"Jeg leder bare efter Sasia," sagde jeg.

"Pigerne er vist alle sammen ovre i laden," sagde hun med munden fuld af tøjklammer og kiggede på vasketøjet og ikke på mig.

Jeg skrædede over gårdspladsen og smuttede ind gennem den lille dør i ladeport. Der var temmelig dunkelt derinde, men de havde lavet nogle roe-lygter og sat tællelys ned i dem, så de lignede glødende dødningshoveder. Det så hyggeligt og uhyggeligt ud på én gang. På ladet af en vogn sad Cilla med et lyserødt lagen om skuldrene og en krans af georginer i håret. De andre sad i en halvcirkel rundt om, og midt i cirklen stod Sasia på et ben med møllerens gamle filthat på hovedet og forsøgte at huske alle tolv vers af "Min hjertenskær var en vandringsmand". Hun var nået til det syvende, og det lød ikke så godt. Først gik hun i stå, og da hun begyndte igen, fik hun blandet det sammen med ottende vers.

De legede Fri-til-Prinsessen, og det var selvfølgelig Cilla, der var prinsessen. Hvis jeg kendte hende ret, så skulle hun nok finde på så umulige opgaver til sine friere, at ingen af de andre nåede at blive prinsesse dén dag.

"Hoffolkene" begyndte at pifte og buhe af Sasia, og Cilla bad sin frier skrubbe af og komme igen, når han var moden. Så fik hun øje på mig og faldt lidt ud af rollen.

"Hvad laver du her?" spurgte hun.

"Kommer for at fri til prinsessen," sagde jeg. "Hvad ellers?"

"Du er ikke blevet inviteret," snerrede Cilla og studerede sine fingernegle, så det kom til at virke, som om det var under hendes værdighed at se på mig. "Sig mig lige engang, Sasia, kan du huske, at vi har inviteret Skammerens tøs?"

Sasia mumlede et eller andet og så ned i jorden.

"Det kan godt være, du selv tror, du er prinsesse, Cilla," sagde jeg indædt. "Men du opfører dig som en lus!"

Det gav et ryk i hende, og hun var *lige* ved at komme til at se på mig, men tog sig i det i sidste øjeblik.

”Jeg skal give dig lus, skal jeg – ” begyndte hun, men så bremsede hun sig selv. ” Nej, undskyld. Måske *er* det uretfærdigt. Ved du hvad, Dina, du må gerne være med.”

Der lød vantro gisp fra de andre piger. Selv stirrede jeg også forundret på Cilla. Det lignede hende ikke at være så storsindet.

”Mener du det? At jeg må være med?”

”Ja. Var det ikke det, du bad om?”

”Jo.”

”Godt. Så fri til mig!”

Måske var det bare det, hun ville – se mig ligge på knæ og fri. Men det var hundrede år siden, jeg havde leget med andre end Davin og Melli, så jeg synes, det var en billig pris. Jeg knappede slaget op og kastede det hen over den ene skulder, så det lignede en ridder-kappe, og rakte hånden ud efter filthatten. Sasia tog den af og gav mig den uden at se op overhovedet.

”Oh skønne Pronsesse Liljehvid – Skænk Eders frier den hånd så blid...” begyndte jeg, sådan som jeg skulle.

”Ej skænker jeg nogen hånd eller tro – Før han har gjort mig tjenester to, fortsatte Cilla remsen.

”Her er mit sværd og her er min bue – hvormed må jeg tjene min Skønne Frue?”

”Her hjælper ej bue, her hjælper ej sværd – På helt anden vis skal de vise dit værd _ min frier, den første tjeneste er...” Cilla smilede og trak tiden ud, men jeg kunne se på hende, at hun allerede havde bestemt sig. ”Syng alle tolv vers af Vandringsmanden, mens du står på et ben – med bind for øjnene! Tea, lån hende dit tørklæde.”

Det er sværere, end det lyder – det med at stå på et ben uden at kunne se. Det er faktisk ikke spor nemt at holde balancen. Men jeg kunne lige akkurat skimte halmen på ladegulvet, når jeg kiggede ned langs næsen, og det hjalp. Og heldigvis er min hukommelse bedre end Sasias. Jeg gik i gang det bedste, jeg havde lært:

”Min hjertenskær var en vandringsmand

med grønne fjer i hatten

For han holdt af pi’r den hele dag

Og endnu mer om natten

Og endnu mer om natten...

Jeg kunne godt høre, der var en fnisen og en raslen rundt omkring, men jeg ville ikke lade mig hyle ud af den. Vers efter vers sang jeg, selvom det ben, jeg stod på, rystede under mig af træthed. Da det begyndte at knibe for alvor, forestillede jeg mig bare Cillas sure fjæs, når hun blev nødt til at bytte plads og lade mig blive prinsesse, og så kunne jeg pludselig sagtens klare et par vers endnu.

Jeg skulle netop til at tage en dyb indånding og begynde på det tolvte og sidste, da det skete.

Noget koldt og vådt sjaskede lige ind i hovedet på mig, og i stedet for luft fik jeg en stor mundfuld valle. Jeg mistede balancen og tumlede omkuld, hostende og hikstende efter vejret. Noget af vallen løb op i næsen på mig, så det sved og brændte i svælget og næseborene. Først kunne jeg simpelthen ikke fatte, hvad der var sket. Men da jeg fik revet tørklædet af og så Cilla med den tomme spand og hørte de andre grine, så de var ved at brække sig – så forstod jeg.